

RIIGI TEATAJA

Nr. 43.

28. mail 1937.

Nr. 43.

- Art. 384. Eesti-Tšehhoslovakkia 1927 a. kaubanduslepingu täienduskokkuleppe kinnitamise seadus. — Noodid.
385. Juhtnõõrid põllumajandussaadustest valmistatud alkoholita jooke ja nende alglahundeid valmistavate tehaste registreerimise kohta.
386. Nõmme linna ehitussundmäärus.
387. Pankjavitza, Laura, Irboska, Irboska jaama ja Väraska lihajärelevaatuse asutiste maksumäärad 1937/1938 m. a.
388. Sundmäärus tarbevee kaevude kohta Virumaal.

384. Eesti-Tšehhoslovakkia 1927. a. kaubanduslepingu täienduskokkuleppe kinnitamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 19. mail 1937.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks 5. aprillil 1937 Tallinnas vahetatud nootidega sõlmitud Eesti-Tšehhoslovakkia 1927. a. kaubanduslepingu täienduskokkulepe.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega eelmises paragrahvis (§ 1) nimetatud nootide prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega.

Tallinnas, 19. mail 1937.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

K. Selter

Välisministri k.t.

TŠEHOSLOVAKKIA VABARIIGI
SAATKOND

Tallinn, 5. aprillil 1937.

Härä Minister,

Mul on au oma Valitsuse nimel Teie Ekstsellentsile ette panna täiendada 20. juunil 1927 sõlmitud Eesti-Tšehhoslovakkia kaubanduslepingu artikkel 10 järgmiste määrustega:

„Selles lepingus ettenähtud enamsoodustuskäitlus ei sisalda:

Õigusi ja erisoodustusi, mida annab tulevikus üks lepinguosalistest mõnele kolmandale riigile mitmepoolseis konventsioones, millega teine Lepingu-

osaline ei ole ühinenud, ning kui need õigused ja erisoodustused on kindlaks määratud mitmepoolseis, Rahvasteliidu juhatusel sõlmitud või tema poolt registreeritud ja kõikidele riikidele liitumiseks avatud konventsioones. Kuid sellest huvitatud lepinguosaline võib nõuda nende õiguste ja erisoodustuste kasutamist, kui nimetatud õigused või erisoodustused on ühtlasi kindlaks määratud teisis konventsioones peale ülalmainitud tingimustele vastavate kollektiivsete konventsioonide või kui lepinguosaline, kes nõuab nende õiguste ja erisoodustuste kasutamist, on valmis lubama käitluse vastastikusust.“

Juhul, kui Teie Ekstsellents teatab mulle Eesti Valitsuse nõustumisest eelolevaga, on mul au ette panna, et käesolev noot ja teie Ekstsellentsi vastus võetaks käsitamisele täienduskokkuleppena 20. juunil 1927 sõlmitud Eesti-Tšehhoslovakkia kaubanduslepingule, milline täienduskokkulepe jõustub 15. päeval peale ratifikatsioonikirjade vahetamist ja jääb kehtima samaks ajaks kui leping, mille juurde ta kuulub.

Võtke vastu, härra Minister, minu kõrgeima lugupidamise kinnitus.

J. Šejnoha.

Tema Ekstsellents

Härra dr. Friedrich Akel,
Välisminister,
Tallinn.

LÉGATION DE LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE

Tallinn, le 5 avril 1937.

Monsieur le Ministre,

j'ai l'honneur de proposer à Votre Excellence au nom de mon Gouvernement de compléter l'article 10 du traité de commerce conclu entre la Tchécoslovaquie et l'Estonie le 20 juin 1927 par les dispositions suivantes :

„Le traitement de la nation la plus favorisée, prévu par ce traité ne comprendra pas :

Les droits et privilèges qui seraient accordés, à l'avenir, par l'une des Parties Contractantes à des États tiers, dans des conventions plurilatérales auxquelles l'autre Partie ne participerait pas, et si ces droits et privilèges sont stipulés dans des conventions plurilatérales conclues sous les auspices de la S.d.N. ou enregistrées par elle et ouvertes à l'adhésion de tous les États. Toutefois, le bénéfice des droits ou privilèges envisagés pourra être revendiqué par la Partie Contractante intéressée, si lesdits droits ou privilèges sont stipulés également dans des conventions autres que les conventions collectives répondant aux conditions ci-dessus ou encore si la Partie qui en réclame la jouissance est disposée à accorder la réciprocité de traitement.

Dans le cas où Votre Excellence voudra bien me confirmer le consentement du Gouvernement Estonien à ce qui précède j'ai l'honneur de proposer que ma présente note et la réponse de Votre Excellence soient considérées comme accord complétant le Traité de commerce conclu entre la Tchécoslovaquie et l'Estonie le 20 juin 1927, lequel accord complémentaire entrera en vigueur 15 jours après l'échange des instruments de ratification et restera en vigueur pendant le même temps que le traité auquel il se rapporte.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

J. Šejnoha.

Son Excellence Monsieur Dr. Frédéric Akel,
Ministre des Affaires Étrangères,
Tallinn.

Härra Chargé d'Affaires,

Tallinn, 5. aprillil 1937.

Noodiga tänasest kuupäevast tegite Teie ettepaneku täiendada 20. juunil 1927 sõlmitud Eesti-Tšehhoslovakkia kaubanduslepingu artikkel 10 järgmistele määrustega:

„Selles lepingus ettenähtud enamsoodustuskäitlus ei sisalda:

Õigusi ja erisoodustusi, mida annab tulevikus üks lepinguosalistest mõnele kolmandale riigile mitmepoolseis konventsioones, millega teine lepinguosaline ei ole ühinenud, ning kui need õigused ja erisoodustused on kindlaks määratud mitmepoolseis, Rahvasteliidu juhatusel sõlmitud või tema poolt registreeritud ja kõikidele riikidele liitumiseks avatud konventsioones. Kuid sellest huvitatud lepinguosaline võib nõuda nende õiguste ja erisoodustuste kasutamist, kui nimetatud õigused või erisoodustused on ühtlasi kindlaks määratud teisis konventsioones peale ülalmainitud tingimustele vastavate kollektiivsete konventsioonide või kui lepinguosaline, kes nõuab nende õiguste ja erisoodustuste kasutamist, on valmis lubama käitluse vastastikusust.“

Vastusena sellele noodile on mul au Teile teatada, et Eesti Valitsus nõustub selle ettepanekuga. Meie valitsuste vahel nõnda sõlmitud kokkuleppe moodustab täienduskokkuleppe 20. juunil 1927 sõlmitud Eesti-Tšehhoslovakkia kaubanduslepingule ning jõustub 15. päeval peale ratifikatsioonikirjade vahetamist ja jääb kehtima samaks ajaks kui leping, mille juurde ta kuulub.

Võtke vastu, härra Chargé d'Affaires, minu kõrge lugupidamise kinnitus.

Fr. Akel.

Härra Šejnoha,
Tšehhoslovakkia Chargé d'Affaires a. i.,
Tallinn.

MINISTRE DES AFFAIRES
ÉTRANGÈRES

Tallinn, le 5 avril 1937.

Monsieur le Chargé d'Affaires,

Par votre note en date d'aujourd'hui vous m'avez bien voulu proposer de compléter l'article 10 du Traité de Commerce conclu entre l'Estonie et la Tchécoslovaquie le 20 juin 1927 par les dispositions suivantes:

„Le traitement de la nation la plus favorisée prévu par ce traité ne comprendra pas:

Les droits et privilèges qui seraient accordés, à l'avenir, par l'une des Parties Contractantes à des États tiers, dans des conventions plurilatérales auxquelles l'autre Partie ne participerait pas, et si ces droits et privilèges sont stipulés dans des conventions plurilatérales conclues sous les auspices de la S. d. N. ou enregistrées par elle et ouvertes à l'adhésion de tous les

États. Toutefois, le bénéfice des droits ou privilèges envisagés pourra être revendiqué par la Partie Contractante intéressée, si lesdits droits ou privilèges sont stipulés également dans des conventions autres que les conventions collectives répondant aux conditions ci-dessus ou encore si la Partie qui en réclame la jouissance est disposée à accorder la réciprocité de traitement."

En réponse à cette note j'ai l'honneur de vous informer que le Gouvernement d'Estonie accepte cette proposition. L'accord ainsi intervenu entre nos deux Gouvernements constituera un accord complétant le traité de commerce entre l'Estonie et la Tchécoslovaquie du 20 juin 1927 et entrera en vigueur 15 jours après l'échange des instruments de ratification et restera en vigueur pendant le même temps que le traité auquel il se rapporte.

Veuillez agréer, Monsieur le Chargé d'Affaires, les assurances de ma haute considération.

Fr. Akel.

Monsieur Šejnoha,

Chargé d'Affaires a. i. de Tchécoslovaquie,
Tallinn.

385. Juhtnöörid põllumajandussaadustest valmistatud alkoholita jooke ja nende alglahundeid valmistavate tehaste registreerimise kohta.

Antud Põllutöoministri poolt 21. mail 1937.

Alus: Põllumajandussaadustest valmistatud alkoholita jookide ja nende alglahundite valmistamise ja kaubandusliku liigituse määruise § 17 (RT 94 — 1936).

§ 1. Kõik isikud ja asutised, kes valmistavad põllumajandussaadustest alkoholita jooke või nende alglahundeid müügiks, peavad oma ettevõtted registreerima Põllutöoministeeriumi põllumajanduse osakonnas.

§ 2. Tehase registreerimiseks ettevõtte omanik või kasutaja esitab põllumajanduse osakonnale sellekohase kirjaliku avaldise, milles olgu tähendatud:

- 1) ettevõtte nimetus, asukoht;
- 2) ettevõtte omaniku või kasutaja nimi ja aadress;
- 3) tehnilise juhataja nimi ja aadress;
- 4) kohaliku omavalitsuse vastava osakonna akt tehase ruumide ja sisseadete vastavuse kohta Konservitud aiasaaduste, puuviljast ja marjadest valmistatud mahlade ja karastavate jookide valmistamise nõuete ning kaubandusliku liigituse määruise (RT 68 — 1935) § 3—10 ülesseatud nõuetele;
- 5) ametliku tervishoiuarsti tunnistus ruumide ja sisseadete kõlblikkuse kohta rahvatervishoiu seisukohalt;
- 6) ettevõttes valmistatavate saaduste liikide loetelu.

§ 3. Registreerimise kohustusest on vabastatud kultuurilised, heategevad, hariduslikud ja põllumajanduslikud seltsid, ühingud ja koolid, kui seltsi liikmete või õpilaste poolt ühekordselt valmistatakse põllumajandussaadustest alkoholita jooke ja kui neid jooke levitatakse nende asutiste poolt korraldatud üritustel (peod, väljasõidud, ühissettevõtted j.t.) ainult kohal tarvitamiseks ja sellest üritusest osavõtjaile.

§ 4. Põllutöoministeeriumi põllumajanduse osakond registreerib ettevõtte, mis vastab maksvate määruste ja korralduste nõuetele, kannab ta järje-

korranumbri all karastusjookide tehaste registrisse ja annab välja ettevõtte omanikule või kasutajale vastava tõendise.

Põllutööminister N. Talts.

Põllumajanduse osakonna direktor K. Liidak.

Nõmme linnavolikogult 15. detsembril 1936 ja 2. märtsil 1937 vastu võetud ja Siseministrilt 3. aprillil 1937 kinnitatud

386. Nõmme linna ehitussundmäärus.

Antud Linnaseaduse § 108 p. p. 3 ja 4 põhjal.

I osa. Üldkord.

§ 1. Ehitusloa vajadus.

1. Nõmme linna administratiiv piirides võib teostada igasuguseid ehitustöid ja korraldada ümber maa-alasid Nõmme linnavalitsuse poolt antud loaga, käesoleva ehitussundmääruse eeskirjade kohaselt.

2. Maa-alade ümberkorraldamise- ja ehitusluba on tarvilik:

a) maa-alade tükeldamiseks, osade eraldamiseks ja liitmiseks;

b) kõigi uute peal- ja allmaa ehitiste püstitamiseks, juurde arvatud ka hoonete piksekaitsed, käimlad, reklaamseadeldised, vaatekastid, ärisildid, pealkirjad ja valgusreklaamid;

c) olevate ehitiste juurde- või pealeehitamiseks, ümberehitamiseks, tänavatelt, platsidelt või muudelt avalikkudelt kohtadelt nähtavate fassaadide muutmiseks;

d) tööstuslistes ruumides iga sisemise ümberkorralduse tegemiseks ehitises või sisseseade neis osades, mis võivad üldkorra järele saada teostatud ainult kinnitatud kavade kohaselt;

e) ehitiste või ruumide kasutamisetstarbe muutmiseks, kui muutmise tagajärjel hakkavad nende kohta maksma teistsugused ehitamise või kasutamise eeskirjad;

f) uute tänavate või avalikkude platside rajamiseks, avamiseks ja sulgemiseks kas täielikult või osaliselt; uute avalikkude kõnniteede ehitamiseks, kui seda erimäärused ei korralda teisiti; puude istutamiseks tänavale või kõnniteedele; tänavate ja avalikkude platside pinna lahtivõtmiseks või nende täitmiseks;

g) maa-aluste ja lahtiste juhtmete ehitamiseks, kui need viivad avalikesse sade- ja roiskvee kanalisatsioonidesse või suubuvad veekogudesse;

h) suuremateks kapitaalseteks parandusteks.

3. Ehitusluba ei nõuta:

a) maalri- ja tapeetimistöodeks;

b) krohvi ja vooderduse parandamiseks;

c) põrandate, voodrilaudade, laelaudade või krohvi uuendamiseks ja kõigi tänavatelt, platsidelt või muudelt avalikkudelt kohtadelt mittenähtavate uste ja akende ümbertegemiseks või uuendamiseks, kui ei muudeta viimaste asendit või üldsuurust. Samuti ka tänavatelt ja platsidelt või muudelt avalikkudelt kohtadelt nähtavate uste ja akende uuendamiseks, kui ei muudeta nende esialgset kuju;

d) kergete, mittekandvate vaheseinte tegemiseks ja eemaldamiseks, kui sellega ei muudeta käesolevas määruuses ettenähtud ruumide suuruste või vahelaiuste alammäärasid;

- e) katuste katmiseks või parandamiseks lubatud materjaliga;
- f) korstnate, ahjude või kollete ümberladumiseks, kui ei muudeta nende asetust ja kui parandatavad osad vastavad käesoleva määruse nõuetele või kui need viiakse teostatava parandusega seaduse- ja määrusepärasesse seisukorda;
- g) puhta- või roiskvee juhtimise torustiku või drenaaži ehitamiseks, ümbertegemiseks või uuendamiseks omal krundil vastava erisundmääruse nõuete kohaselt;
- h) puhtavee kaevude ja tarade ehitamiseks ning uuendamiseks;
- i) muude vähemate, siin nimetamata, ehitus- ja korrashoiutööde teostamiseks.

4. Kui vastavad seadused ei määra teisiti, loetakse käesoleva määruse mõttes juurde- või pealeehitamiseks, ümberehitamiseks ja kapitaalseks parandamiseks ehitamisi ja töid järgmises ulatuses:

- a) juurde- ja pealeehitamiseks ehitamist, millega suurendatakse ehitisi või üksikute kordade aluspinda või mahtu;
- b) ümberehitamiseks — töid, millega muudetakse ehitise väliskuju, tehakse avasid välisseintesse või sisemistesse kapitaalseintesse või tehakse ümber või kinni nendes seintes olevad avasused; asendatakse ehitise kapitaal-osade materjal teise materjaliga või muudetakse ehitise sisemiste kapitaalseinte, kandetalade või betoonlagede, treppide ja trepikodade, ahjude, kollete, korstnate, suitsulööride jne. asetust;
- c) kapitaalseks parandamiseks — töid, millega ilma materjali muutmiseta uuendatakse ehitise välisseinu, sisemisi kapitaalseinu, aampalke, sari-kaid ja muid ehitise kapitaalosasid.

Loa hankimisel kapitaalse paranduse tegemiseks ei nõuta käesolevas määruuses ettenähtud krundi kaarti ja projekti, kuid linnavalitsusel on õigus nõuda suuremaulatusliste või raskemate tööde puhul selgitavate visandite ja staatiliste arvutiste esitamist ja vastavatel juhtudel vastutava tööde juhataja palkamist ehitustööde kestvuse ajaks.

5. Seni ehitatud ehitisi võib linnavalitsuse loal ehitada ümber või kapitaalselt parandada ka siis, kui nad käesoleva sundmääruse eeskirjadele ei vasta, kuid ümberehitamise või kapitaalse paranduse läbi üldine ja hoone seisukord paraneb.

§ 2. Ehitusluba.

1. Ehitusloa saamiseks tuleb esitada linnavalitsusele kirjalik avaldis ühes:

a) vandemaamõõtja poolt või enne Maamõõteseadust (RT 27 — 1934 art. 219) koordinaatides valmistatud ja linna geodeetilise võrgule kohastatud krundi kaardiga, mõõtvahekorras 1:1000 või 1:500 vastavalt linna plaani selle ringkonna mõõdule, kui linnavalitsuses sarnane krundikaart puudub;

b) täielik ehitusprojekt kahes eksemplaris, teistele asutistele edasi-saatmise puhul aga kolmes või neljas eksemplaris, millele on tähendatud tänava nimi, krundi politsei- ja kinnistusregistri number ning kinnisvara omaniku nimi.

Projektil peavad olema kinnisvara omaniku ja projekti koostaja allkirjad.

Projekti või töö igakülgseks selgitamiseks on linnavalitsusel õigus nõuda vajalikkude detailjooniste, staatiliste arvutiste, seletuskirjade ja muude tarvilikkude andmete esitamist.

Ehitusloa soovija võib enne kõigile nõudeile vastava projekti esitamist esitada ehitusprojekti mõõdus 1:200 või suurte ehitiste puhul 1:400 põhimõttelise seisukoha teadasaamiseks ja üksikuid ehitustöid puutuvate küsimuste selgitamiseks.

2. Ehitustöödeks annab linnavalitsus loa projekti kinnitamisega. Kinnitatud projekti teisend, varustatud kinnitumärkusega, on ühtlasi ehitusloaks ja see antakse välja ehitusloa nõutajale vastavate maksude tasumise järele.

Juhul, kus ei nõuta ehitusprojekti, antakse tööloaba erikirjaga vastavalt linnavalitsuse otsusele. Projekti tagasilükkamisel näidatakse ära kõik puudused, mis takistavad kinnitamist.

Kui tööde teostamisel tekib tarvidus kalduda kõrvale kinnitatud projektist, tuleb kõrvalekaldumine teha teatavaks linnavalitsusele ja esitada vastav muutmisprojekt kinnitamiseks enne muudatuse teostamisele asumist.

Antud ehitusloaba ei mõjuta kolmandate isikute seadusepäraseid õigusi.

3. Ehitustöid ei või alustada enne ehitusloa väljaandmist käesoleva paragrahvi kohaselt ja tööde registreerimist § 3 p. 1 kohaselt.

4. Ehitusloaba kaotab kehtivuse, kui kahe aasta jooksul peale projekti kinnitamist ei ole asutud selle teostamisele või kui alustatud ehitustöid katkestatakse enam kui kaheks aastaks, viimasel juhul välja arvatud need tööd, mis tulevad teha peale kasutamise loa väljaandmist, nagu: puumajade välisvooderdamine või krohvimine jne.

Linnavalitsus võib vastava palve peale pikendada ehitusloa kehtivuse tähtaega.

5. Reklaamsiltide, vaatekastide, ärisiltide, pealkirjade ja valgusreklaami ülesseadmise tunnistab linnavalitsus sobivaks visandi, ülesvõtte või joonise kinnitamisega.

Kinnitatud joonise üks eksemplar antakse loasoovijale tagasi kinnitumärkusega varustatult.

§ 3. Ehitustööde registreerimine, kontrollimine ja ehitiste kasutamisele võtmine.

1. Ehitustöödeks loa saaja võib asuda ehitustööde teostamisele peale selle, kui ta on ehitusosakonnas ja politseis registreerinud käesolevale määrusele lisandatud vormi (vorm nr. I) järgi koostatud ehituslehe ja on teatanud, millal ta tegelikult asub ehitise teostamisele.

2. Ehitusloa saaja on kohustatud teatama ehitusosakonnale vähemalt kolm päeva enne alltähendatud tööjärgude lõpetamist oma ja tööde eest vastutava juhataja allkirjaga varustatud registreeritud ehituslehe esitamisega:

a) alusmüüride valmisaamisest, enne keldrilagede ja pealisehituse teostamisele asumist;

b) tooresehituse lõpetamisest, s.o. pärast hoone katmist katusega ja treppide valmisaamist siis, kui kõik olulisemad kandeosad on vabad ja nähtavad ning nende mõõdud ja ehitusviis kontrollitavad.

Erijuhtudel võidakse üksikud tähtsamad ehitised, nagu raudbetooni armatuuri asetud, määrata enne betoneerimisele asumist eraldi ülevaatusele;

c) ehitustööde osalisest, järkjärgulisest või üldisest lõpetamisest ja kavatseltavast kasutamisele võtmise ajast.

3. Pärast ehitustööde järelevaatust koha peal annab linnavalitsuse ehitusjärelevalve ametnik igakord ehituslehele allkirja selle tõenduseks, et ehitustööd on tehtud vastavalt kinnitatud projektile ja ehitussundmäärusele.

Ehituseomanik peab võimaldama ehitusjärelevalve ametnikule igal ajal ehituse ülevaatuse toimetamist ja muretsema vastavad abinõud üksikutele ehitusosadele juurdepääsuks.

Ehituseomanik on kohustatud ehituse ülevaatuse puhul esitama ehitise järelevalve ametnikule registreeritud ehituslehe ja kinnitatud ehitusprojekti.

4. Registreeritud ehitusleht ja kinnitatud ehitusprojekt tuleb hoida ehituspaigal tööde lõpetamiseni.

5. Ehitise osalisele või täielikule kasutamisele ei tohi asuda enne kasustamiseloala saamist linnavalitsuse ehitusosakonnalt, missugune luba antakse välja peale nõuetekohaselt täidetud ehituslehe esitamist ja ehitise ülevaatamist linna arhitekti või tema asendaja poolt.

Elamute ehitamisel ja kasutamisele võtmisel — osade viisi, nõutakse, et esimeses järjekorras ehitataks valmis ja seataks korda need ehitisosad ja ruumid, mis on tarvilikud tervishoiu ja puhtuse ülesanneteks.

6. Linna ehitusjärelevalve ametnik toimetab ülevaatus 5 päeva jooksul, arvates teadaande sisseandmisest, kusjuures omanikul on õigus ehitustöid jätkata selle tähtaja möödumisel ka siis, kui järelevalveametnik ei ole kohal käinud.

Ehitiste kasutamise luba antakse välja 7 päeva jooksul, arvates vastava avaldise esitamisest siis, kui ehitise tegelik seisukord kasutamisele asumist võimaldab.

§ 4. Tööde teostamise eeskirjad.

1. Ehitustöid võib teostada ainult vastutava töödejuhataja juhtimisel ja vastutusel. Vastutavaks töödejuhatajaks võib olla isik, kes omab Inseneride, arhitektide, keemikute, tehnikute ja maamöörtjate kutsetegevuse seaduse (RT 56 — 1936 art. 485) alusel tööde iseseisvalt juhtimise õiguse.

Ehitusloa saaja esitab linnavalitsusele vastutava töödejuhataja tunnistuse käesolevale määrusele lisandatud vormis (vorm nr. II) järgi selle kohta, et viimane on võtnud enda peale vastutava järelevalve projekti teostamisel.

2. Ehitusloa saaja, kui ta soovib vahetada vastutavat töödejuhatajat või kui see ise loobub edaspidisest järelevalvest, peab sellest linnavalitsusele teatama, kusjuures ta ei tohi ehitustöid jätkata enne, kui linnavalitsusele on esitatud määrusekohane tunnistus uue vastutava järelevalve teostaja poolt.

Vastutav töödejuhataja on kohustatud teatama kirjalikult linnavalitsuse ehitusosakonnale, kui ehitustöid teostatakse tema korraldustele vaatamata kinnitatud projekti ja ehitussundmääruse eeskirjade vastaselt.

Samuti on vastutav töödejuhataja kohustatud teatama kirjalikult linnavalitsuse ehitusosakonnale, kui ta ei saa ärasõidu tõttu või muul põhjusel järjekindlalt jälgida ning juhtida ehitustöid ja jätab enda asemele oma vastutusel asemiku.

Vastutav töödejuhataja on kohustatud teatama linnavalitsusele vastutusest ja tööde juhatamisest loobumise põhjused, kui need on seotud käesoleva sundmääruse mittetäitmisega.

§ 5. Projekti koostamise ja valmistamise eeskirjad.

1. Projekt peab sisaldama:

a) linna geodeetilise koordinaatide võrguga seotud krundi asendiplaani, millele on joonestatud need kavatsetavad, kui ka olevad või ümberehitatavad ehitised, samuti kõik sellel krundil lammutamisele määratud kui ka kõrvalise tähtsusega ehitised, nagu: — kaevud, kihtkindlad prügikastid, virtsakaevud,

roiskvee puhastus- ning imbkaevud jne., s.o. kõik andmed, mille järgi saab otsustada ehitiste määrusekohase asetuse üle.

Peale selle peab olema joonestatud asendplaanile linnaplaanile vastav tänava laiendus- või ehitusjoon (kus see on ette nähtud) ning märgitud krundi külge, puutuvate tänavate ja platside nimetused.

Asendplaanil näidatakse arvudega krundil asuvate hoonete kaugused üksteisest ja krundi lähematest piiridest.

Samuti tähendatakse asendplaanile, missugune osa krundist on määrimetsa all.

Viimane nõue langeb ära juhul, kui koos projektiga või enne seda esitatakse linnavalitsusele krundi planeerimise kava;

b) keldri ning kõigi kordade plaanid ühes uste, akende, treppide, korstnate, ahjude, igasuguste lõõride, vanniahjude, vannide, käimlate jne. näitamisega; hoonete läbilõiked ühes lõigetega treppide kohalt ja läbilõiked käimlate mustuskaevikutest, samuti kanalisatsiooni kaevudest; tänavatelt, platssidelt ja avalikkudelt kohtadelt nähtavad ehitiste fassaadid.

Projektile tuleb märkida katuse kattematerjal.

Arvudega näidatakse hoone pikkus, laius, üldkõrgus, üksikute kordade kõrgus, trepikoja ja treppide laius ning läbikäikude laiused ja kõrgused, samuti betoon või raudbetoon osade (lagede) paksused ja raudtalade asetused ning profiilid.

2. Projekti joonised olgu valmistatud nii, et neid saab kokku pannes murda või voltida kausta, mille suurus on 210×300 mm (lõikamata paber 230×330).

Projekt peab olema joonestatud puhtalt kindlale läbipaistvale joonestuslõuendile või tihedale joonestuspaberile tušiga.

Lubatavad on ka positiivsed valguskoopiad, kusjuures need peavad olema riidega kiustatud paberil.

Projektile tuleb paigutada mõõduskaala vastavate pealkirjadega asendplaanil, lõigete, plaanide, fassaadide ja detailide jaoks.

Joonised valmistatakse mõõtvahekorras:

a) asendplaanil: 1:1000 või 1:500

b) plaanid, lõiked, vaated 1:100 ja

c) detailid: 1:10 või 1:50 vastavalt vajalikule selgusele või täpsusele.

Asendplaanile märgitud hooned ja projekti plaanides ning lõigetes läbilõigatud kohad värvitakse vesivärvidega nii, nagu see on pandud maksma Projektide koostamise määrusega riiklikkude ehitiste jaoks (RT 41 — 1933 art. 332 § 21 ja 23).

3. Projekte ja nende lisasid võivad koostada ja neile vastavalt alla kirjutada iseseisva tööde projekteerimise ja juhtimise õigusega isikud, vastavalt Inseneride, arhitektide, keemikute, tehnikute ja maamõõtjate kutsetegevuse seaduse eeskirjadele (RT 56 — 1936 art. 485).

II osa. Ehituse eeskirjad.

§ 6. Ehitusrajoonid, kruntide täisehitamise ülemmäärad, elamute ja korterite alammäära suurused ja ehituskordade ülemmäärad.

1. Nõmme linn jaguneb maa-ala ehitamise ja kasutamise suhtes seitsmesse ehitusrajooni ja nimelt:

I ehitusrajoon.

Piirid: Nõmme-Väike jaam — Vääna — Tallinna k.-r. raudtee Tallinna linna piirini — Tallinna linna piir kuni Tallinn-Haapsalu laiaroopalise raudteeni — Tallinn-Haapsalu l.-r. raudtee Liiva tänavani — Liiva tänav kuni Aia tänavani — Aia tänav kuni Rohelise tänavani — Roheline tänav — Valdeki tänavani — Valdeki tänav Metsa tänavani — Metsa tänav Apteegi tänavani — Apteegi tänav Põllu tänavani — Põllu tänav Silla tänavani — Silla tänav Raudtee tänavani — Raudtee tänav Hiiu jaamani ja sealt alguskohani.

Sellesse rajooni kuuluvad siin mainitud tänavad või tänavate osade välispoolsed küljed ühe ehituskrundi sügavuselt.

II ehitusrajoon.

Piirid: Hiiu jaamast alates I ehitusrajooni piir kuni Tallinn-Haapsalu l.-r. raudtee ja Tallinna linna piiri lõikekohani, Tallinna linna piir üle Liiva jaama kuni Lätte tänavani — Lätte tänav kuni Männiku teeni — Männiku tee Värava tänavani — Värava tänav, sealt edasi Näituse tänav kuni Vabaduse puisteeni — Vabaduse puistee Pargi tänavani — Pargi tänav Raudtee tänavani ja sealt otsejoones üle raudteevalitsuse maa-ala Kitzbergi tänavani — Kitzbergi tänav kuni Mustamäe tänavani — Mustamäe tänav kuni Vääna-Tallinna k.-r. raudteeni — I ehitusrajooni piir kuni Nõmme-Väike jaamani ja sealt Hiiu jaamani.

Sellesse rajooni kuuluvad siin mainitud tänava või tänavate osade välispoolsed küljed ühe ehituskrundi sügavuselt.

III ehitusrajoon.

Piirid: Raudtee tänavast alates II ehitusrajooni piir kuni Lätte tänava ja Tallinna linna piiri lõikeni — Tallinna linna piir kuni Järve tänavani — Järve tänav kuni Staadioni tänavani — Staadioni tänav kuni Lootuse puisteeni — Lootuse puistee kuni Marsi tänavani — Marsi tänav kuni Taara tänavani — Taara tänav kuni Olevi tänavani — Olevi tänav kuni Raudtee tänavani — Raudtee tänav kuni Pääsküla jaamani — Pääsküla jaamast Suvila tänav kuni Ööpiku tänavani — Ööpiku tänav Leegi tänavani — Leegi tänav Kreutzvaldi tänavani — Kreutzvaldi tänav kuni raudteevalitsuse maa-alani ja sealt otsejoones üle Vääna-Tallinna k.-r. raudtee Kitzbergi tänavani ja sealt II ehitusrajooni piir Raudtee tänavani.

Sellesse rajooni kuuluvad siin nimetatud tänava või tänavate osade välispoolsed küljed ühe ehituskrundi sügavuselt.

IV ehitusrajoon.

Piirid: Pääsküla jaamast Tallinn-Haapsalu l.-r. raudtee kuni linna piirini — Nõmme linna administratiiv piir kuni Tedre tänavani — Tedre tänav kuni Särje tänavani — Särje tänav kuni Mustamäe veeruni ja Mustamäe veer kuni II ehitusrajooni piirini — III ehitusrajooni piir kuni Pääsküla jaamani.

Sellesse rajooni kuuluvad siin mainitud tänava või tänavate osade välispoolsed küljed ühe ehituskrundi sügavuselt.

V ehitusrajoon.

Piirid: Pääsküla jaamast alates III ehitusrajooni piir kuni Tallinna linna piiri ja Tallinn-Pärnu raudtee lõikekohani — Tallinna linna piir kuni Saku valla piirini, Saku valla piir kuni Kraavi tänavani — Kraavi tänav kuni Pihlaka tänavani — Pihlaka ja Kreegi tänav nurgalt Manala tänavani. Manala tänav Kaare tänavani — Kaare tänav Vanemuise tänavani — Vanemuise tänav Sõbra tänavani, Sõbra tänav Rännaku puisteeni ja Rännaku puistee kuni Pääsküla raudteejaamani.

Siin nimetatud tänav või tänavate osade välispoolsed küljed kuuluvad sellesse ehitusrajooni ühe krundi sügavuselt, arvatud välja Kraavi ja Pihlaka tänavad, mille mõlemad küljed kuuluvad IV ehitusrajooni.

VI ehitusrajoon.

Piirid: I osa. V ehitusrajooni piir alates Vanemuise ja Sõbra tänavate nurgast kuni Kraavi ja Lepa tänavate nurgani — sealt edasi Saku valla piir — Saue valla piir kuni Sõbra tänav pikendusjooneni — Sõbra tänav pikendusjoont mööda Sõbra tänavani ja sealt edasi alguspunktini.

II osa. Mustamäe alune rajoon — Mustamäe veer kuni Tallinna linna maa-alani — sealt edasi Nõmme linna administratiiv piir kuni Mustamäe veereni ümber linna poolt väljaantud aianduskruuntide.

VII ehitusrajoon (tööstusrajoon).

Piirid: Pääsküla raudteejaam — V ehitusrajooni piir kuni VI ehitusrajooni I osa piirini, VI ehitusrajooni piir linna piirini — Nõmme linna administratiiv piir kuni IV ehitusrajooni ja IV ehitusrajoon kuni Pääsküla raudteejaamani.

2. Kõikides ehitusrajoonides on kehtiv põhimõtteliselt lahtine ehitusviis.

Erandina võib linnavalitsus lubada I ehitusrajoonis järgmistes piires:

S.-Pärnu mnt. alates Nõmme jaama ülesõidukohast Männi tänavani — Männi tänav pikendusega üle raudtee Nurme tänav alguseni — Raudtee tänav Nurme tänavalt alates kuni Valdeki tänav ja S.-Pärnu mnt. nurgani ja sealt alguspunktini — suuremate ehitiste puhul kinnist ehitusviisi.

Siin mainitud piiride tänav või tänavate osade välispoolsed küljed ühe ehituskrundi sügavuselt kuuluvad sama erandivõimaluse alla.

3. Ehitiste alla võib võtta ehituskrundi maa-alast:

I ehitusrajoon	kuni	30 %
II	„	20 %
III	„	15 %
IV	„	15 %
V	„	10 %
VI	„	5 %

VII ehitusrajoonis ei ole kitsendusi maa-ala täis-

ehitamisel, välja arvatud ehituslikud eeskirjad.

Linnavalitsus võib suuremate ehitiste puhul või ärirajoonide väljakujundamiseks lubada:

a) § 6 p. 2 erandis tähendatud osas lubada võtta ehitiste alla ehituskrundi maa-alast kuni 50 % ja

b) S.-Pärnu maanteel alates I ehitusrajooni piirist kuni Suvila tänavani (incl.) ühes maanteed ja jaamu ühendavate Kivimäe ning Suvila tänavate osadega — võtta ehitiste alla ehituskrundi maa-alast kuni 30%;

c) kui endiste ehitussundmääruste kehtivuse ajal ehistatud krundil puuduvad veel majapidamiseks tarvilikud kõrvalhooned, siis võib neid ehitada linnavalitsuse nõusolekul.

4. Elamu või üksiku korteri põrandapind peab olema:

I	ehitusrajoonis	alumisel	korral	min.	40 m ²
II	„	„	„	„	60 m ²
III	„	„	„	„	50 m ²
IV	„	„	„	„	40 m ²
V	„	„	„	„	40 m ²
VI	„	„	„	„	30 m ²
VII	„	„	„	„	40 m ²

ja kui hoone on mitmekordne, siis:

I	ehitusrajoonis	ülemistel	kordadel	min.	35 m ²
II	„	„	„	„	45 m ²
III	„	„	„	„	40 m ²
IV	„	„	„	„	35 m ²
V	„	„	„	„	35 m ²
VI	„	„	„	„	30 m ²
VII	„	„	„	„	35 m ²

Erandina lubatud on krundile ehitada üks korter majahoidja või kojamehel jaoks, suurusega mille alla 20 m².

Juhul, kui eeltähendatud väikekorter asub kõrvalhoones, peab viimase aluspind olema vähemalt 30 m².

Elamud või ärihooned võivad omada täiskordasid:

Puuehitised — kõigis ehitusrajoonides max. 2 korda.

Kiviehitised:

I	ehitusrajoonis	kuni	4 korda
II	„	„	3 „
III	„	„	3 „
IV	„	„	2 „
V	„	„	2 „
VI	„	„	2 „
VII	„	„	4 „

§ 6 p. 2 erandjuhul on suurehitiste puhul lubatav ka rohkem kui 4 korda, kuid igakordsel linnavalitsuse erinõusolekul.

§ 7. Maa-alade tükeldamine ja ehituskruntide alammäära suurused ja kujud.

1. Igasugune maa-alade tükeldamine, osade eraldamine või juurde-liitmine on lubatav ainult linnavalitsuse nõusolekul ja linnavalitsuse poolt kinnitatud maaplaanide järgi, missugused peavad olema valmistatud vande-maamõõtja poolt ja kohastatud linna geodeetilisele võrgule.

2. Peale käesoleva sundmääruse kehtivusse astumist on keelatud kruntide tükeldamine iseseisvateks üksusteks, mille pind on:

I	ehitusrajoonis	alla	1400 m ²
II	„	„	1800 „

III	ehitusrajoonis	alla 1800 m ²
IV	„	„ 1800 „
V	„	„ 1800 „
VI	„	kruntide iseseisvateks üksusteks tükeldamine ei ole lubatav.
VII	„	alla 2000 m ² .

Need normid ei ole kehtivad siis, kui krundi pind muudetakse alla normi vähemaks maa-alade eraldamisega tänavate või platside alla.

3. Ehituskrundile on keelatud ehitise püstitamine, kui krundi pikkus tänava või avaliku platsi joonel on alla 20 m.

Nurgapealsetel või kahele tänavale ülatuva krundi ühe tänava äärne piirjoone pikkus võib olla vähendatav 15 meetrile, kui see teisel küljel on vähemalt 20 m.

4. Juba ehistatud krundi lahutamise puhul peale käesoleva ehitus-sundmääruse kehtima hakkamist nii, et olemasolevate hoonete asendid ei vasta määruse eeskirjadele, tuleb määrusevastasesse asendisse jäävad hooned või hooned osad ümber ehitada või lammutada ja seisukord määrusepäraseks muuta ühe aasta jooksul peale linnavalitsuse poolt tükeldamise või lahutamise loa kättesaamist.

§ 8. Tänavate ja avalikkude platside rajamine, avamine ja sulgemise kord.

1. Linna administratiiv piirides võib rajada ja avada uusi tänavaid ja avalikke platse ning sulgeda osaliselt või täielikult olemasolevaid ning avatuid ainult linnaomavalitsuse poolt vastuvõetavaks tunnistatud ja Teedeministeeriumi poolt kinnitatud planeerimise kavade kohaselt.

2. Linnavalitsusel ja Nõmme politseikomisariil on õigus tarvilikkudel juhtudel sulgeda ajutiselt sõidu- ja veoriistade liikumist üksikuil tänavail.

3. Linnaomavalitsusel on õigus Maanteede Valitsuse nõusolekul (Liiklemismäärused RT 82 — 1936 art. 661 II osa) hobuste või mehaaniliste sõidu- ja veoabinõude liiklemist piirata ajutiseks või alaliseks, olenevalt kohalikust liiklemistarvidusest või tänavate seisukorrast:

a) sulgeda üksikuid tänavaid läbikäivale liiklemisele, lubada nende kaudu ligipääsu ja vedusid ainult tänaväärsetele kruntidele ja kruntidelt;

b) määrata üksikuid tänavaid ainult ühes suunas liiklemiseks. Vastavad täitmisele määratud otsused tehakse avalikult teatavaks ja korralduse alla kuuluvaile tänavale seatakse üles vastavad rahvusvahelised liiklemismärgid.

4. Linna platsid ja tänavad jagunevad kahte liiki ja nimelt:

a) avalikud, mille kordaseadmist ja korrashoidu teostab linnavalitsus linna kulul;

b) era — mille kordaseadmist ja korrashoidu teostavad nende ääres asuvate kruntide omanikud oma krundi pikkuses poolle tänava laiuselt.

5. Eratänavaiks ja platsideks võidakse arvata neid, mis ei ole tarvilikud harilikuks liiklemiseks teiste kvartaalidega, vaid ainult juurdepääsuks nende ääres asuvaile kruntidele.

Eratänavaiks või platsideks kuuluvuse otsustab linnavolikogu tänava või platsi rajamise ja avamise küsimuse otsustamisel.

§ 9. Ligipääs krundile ja läbikäigud.

Igal krundil, õuel või hoovil peab olema otsene vaba ühendus tänavaga või avaliku platsiga.

Tänavale või avalikule platsile suubuvail sissesõitudel peavad olema krundi poole lahtikäivad väravad.

Ühenduskäigud krundile, kui ka väravad peavad võimaldama läbi-pääsu vähemalt 2,75 m laiuses ja 3,25 m kõrguses.

Neid minimaalseid vahelaiusi ja käike ei tohi kitsendada juurdeehitistega, treppidega, väljaulatuvate katustega või katusealustega.

§ 10. Eeskirjad ehitiste suuruse ja asendi kohta.

1) Puu- ja segaehitised, välja arvatud avalikud ja tööstushooned võivad olla pikad kuni 25,0 m ja üldiselt kõrged kuni 8,50 m. Kiviehitised võivad olla pikad üle 25,0 m ja kõrged vastavalt § 6 p. 6 ettenähtud kordade arvule, kusjuures nende pööningu ruum tuleb eraldada osadesse katusekatteni ulatuvate tulekindlate müüridega, kus ühe pööninguosa pikkus ei või olla üle 25,0 m. Üksikute kordade kõrgused ei ole piiratud peale § 14-c eeskirjade. Hoone kõrgus arvatakse kõnnitee või hoone ümbruse maapinna madalamast punktist kuni ülemise või mansardkorra laetaladeni.

2) Ehitusjoonel asuva ehitise kõrgus ei või ületada 75 % tänaväärsete ehitusjoonte vahelaiusest.

Ehitusjoone puudumisel võib ehitise karniisi ja vastaskülje (üle tänava) krundi piirdel maapinda ühendav sirgjoon moodustada horisontaal maapinnaga kuni 35° nurga.

Ehitise kõrguseks käesoleva punkti mõttes arvatakse mõõted ehitisesise maapinna keskmisest kõrgusest kuni lõikeni, mille moodustab ehitise tänava või platsiaärne välispind ja katusepind või selle pikendus.

Arhitektuurilistel põhjustel võib linnavalitsus lubada ehitada ehitistele torne ja viile, olenemata ehitusjoonte vahelaiusest.

3) Kõikides ehitusrajoonides tuleb ehitised asetada ehitusjoonele või ehitusjoone taha (punane joon), kus see joon puudub, seal aga vähemalt 4,25 m kaugusele tänava või platsi joonelt.

Samuti tuleb kõik ehitised asetada vähemalt 4,25 m kaugusele naabri krundi piirist.

Erandina võib linnavalitsus lubada püstitada eluruumideta kõrvalhoonet, mis asub vähemalt 20,0 m kaugusel ehitusjoonest või selle puudumisel vähemalt 24,0 m kaugusel tänava või platsi joonest; lahtise ehitusviisi juures 2,5 m kaugusele naabri piirist.

4) Ehitistel, mis ei liitu vahetult üksteise külge ühel ja samal krundil, peab olema vahemaa — kuja — kui mõlemad hooned on kivist, siis vähemalt 4,25 m, kui üks hoone on kivi- ja teine puu- või segahoone, siis vähemalt 6,40 m ja kui mõlemad hooned on puu- või segahooned, siis vähemalt 8,50 m.

Linnavalitsus võib loobuda nende vahekauguste nõudmisest siis, kui ühel krundil asuv hoonete grupp või koondis mahub ruutu, mille külgjoon on 25,0 m pikk.

Sellejuures peavad ülejäänud hooned asuma eeltähendatud grupist või koondisest normaalkaugusel.

5) Vastu naabri piiri võib ehitisi erandina püstitada linnavalitsuse loal tulemüüri- ja teistsugune lahenduse leidmine on raske ja seotud liiga suurte kuludega või kui see ei halvasta ümbruse ilmet ega mõjusta halvavalt naaberkruntide kasutamist.

Peale selle võib linnavalitsus lubada ehitada piirile nn. kaksikmaju, kahe naabri poolt ehitatava ühise tulemüüri- ja teistsugune lahenduse leidmine on raske ja seotud liiga suurte kuludega või kui see ei halvasta ümbruse ilmet ega mõjusta halvavalt naaberkruntide kasutamist.

Kaksikmaja (ühise, piiril asuva tulemüüri) püstitamiseks peavad asjaosalised naabrid sõlmima omavahel kokkuleppe ühise tulemüüri ehitamiseks ja kasutamiseks, missugune leping peab olema kantud mõlema kinnisvara kinnistusregistrisse ja kust seda võib kustutada ainult linnavalitsuse nõusolekul.

Kui säärase kinnitatud kokkuleppe ja linnavalitsuse poolt kinnitatud kaksikmaja projekti järel ehitatakse ainult üks pool, siis ei lubata ehituse teostamata jätnud krundiomanikule oma krundile püstitada muid ehitisi enne, kui käesolevas punktis tähendatud kaksikmaja teine pool ei ole kinnitatud projekti kohaselt üles ehitatud.

Kui kumbki asjaosaline ei ole alustanud kahe aasta jooksul kaksikmaja ehitamist või selle teostamisest ühiselt loobuvad, tühistub ehitusprojekt ja antud ehitusluba, ning asjaosalised krundiomanikud võivad lasta kokkuleppe kinnistusregistrist kustutada.

Kaksikmajad peavad olema tulemüüri kohal ühelaiused, ühekõrgused ja võimalikult ühtlase välimusega ning ühtlasest materjalist.

§ 11. Eeskirjad ajutiste ehitiste püstitamiseks.

1) Ehitusloa saaja võib ehitisteta krundile püstitada ajutise kuuri või katuseluse ehitusajaks ilma kinnitatud plaanita, seda kasutades materjalide ja tööriistade panipaigaks.

Samuti võib ehitusloa saaja esimeses järjekorras püstitada kinnitatud plaani kohase kõrvalhoone ja selles ühe ruumi teha ajutiselt elamiskõlvuliseks ja seda kasutada ainult ise oma perekonnaga või palgalise vahiga kuni elamu esimese korteri elamiskõlvuliseks tegemiseni.

Niisugune ajutine kuur tuleb lammutada ühe kuu jooksul ja kõrvalhoone kinnitatud plaanile vastavasse seisukorda seada kolme kuu jooksul peale ehitusloa kustumist.

Siin tähendatud ajutise kuuri või ajutiselt elamiskõlvuliseks muudetud kõrvalhoone väljaüürimine või projektikohaselt otstarbest lahkuminevalt kasutamine on keelatud.

2) Linnavalitsus võib üksikuil juhtudel lubada püstitada kergeid ehitisi osaliselt või täielikult üle ehitusjoone tänava või platsi poole, kui ei ole näha ette lähemal ajal tänava laiendamist või varem lähedal asuvate üle sama joone asuvate ehitiste lammutamist, kusjuures selle lähema ajavälte määrab linnavalitsus või kui sel puhul saavutatakse kokkuleppe linnavalitsuse ja krundiomaniku vahel tänava, avaliku platsi või pargi alla määratud maa-ala linna omanduseks andmise ja püstitatava ehitise lammutamise tähtaja kohta.

3) Linnavalitsuse loal võib ehitada lahtistele maa-aladele ja kohtadele ajutisi puuehitisi nagu kioskid, karussellid, tsirkused jne., mille lammutamise tähtaja määrab linnavalitsus ehitusprojekti kinnitamisel.

§ 12. Tehnilised ja tervishoiulised eeskirjad.

1) Kõik ehitusosad tuleb teostada ehitusseaduse ja määruse ning ehitusteaduse eeskirjade kohaselt kõlblikust materjalist ja peavad vastama nendele tugevuse, vastupidavuse ja kandevõime eeskirjadele, mis on kehtivad riiklike ehitiste juures Projektide koostamise määruses (RT 41 — 1933 art. 332).

2) Seinad:

Projektis tuleb ära tähendada, kas elamu ehitatakse ainult suviseks või alaliseks kasutamiseks.

Suvised elamise puhul ei tohi elamu korteris olla ahje ega muid küttekoldeid peale pliidi ning pliidiga ühes köetava sooja müüri ehituskonstruktioonid loetakse küllaldaseks, kui need vastavad ehitusstaatika tugevusnõuete eeskirjadele.

Alalise elamu puhul peavad peale kandeosade nõuetekohase tugevuse hoonete välisseinad ja laed oma paksuse, konstruktiooni ning ehitamiseks tarvitatava materjali valikuga kindlustama kondens niiskuse mittetekkimist elamus.

Selleks ei tohi eluruume piiravad välisseinad ja laed lasta läbi soojust üle 0,9 kg cal. ühe ruutmeetri pinna kohta ühe tunni jooksul, kui sise- ja välistemperatuuri vahe on 1° C soojustehnilise arvutuste alusel.

Õhuvahega kiviseinas, $\frac{1}{2}$ telliskivi paksune sein sisemine vooder üksi ei või olla kandvaks seinaks.

3) Tulemüürid:

Tulemüüride ehitamine on lubatav ainult erandjuhtudel (§ 10 p. 5), kusjuures tuleb rahuldada järgmised põhimõtted ja nõuded:

a) lahtise ühest küljest vaba tulemüüri kõrgus ei või olla üle 5,0 m ja paksus alla 0,25 m.

Mitteköetavail kõrvalhooneil võib olla tulemüür ainult 0,15 m paks, kuid siis tuleb sein iga 1,5 kuni 2,0 m tagant tugistada ühe vähemalt 0,25 m paksuse postiga;

b) tulekindla katusekatte puhul võib tulemüür ulatuda tihedalt katuseeni (katteni), kuid süttiva katusekatte juures peab tulemüür ulatuma vähemalt 0,25 m üle katusekatte;

c) vesi ei tohi valguda katusele tulemüürile või naaberkrundile;

d) tulemüüri võib asetada piirijoonele ainult tagumise servaga, arvatud välja p. e juhtum;

e) kaksikmaja (naabrite ühine tulemüür) puhul võib püstitada piirijoonele kahe naabri hoone vahele ka kõrgema tulemüüri naabrite omavahelisel kokkuleppel, kui hoonete välimus on ühtlane ja jätab väliselt ühe terviku mulje.

Kokkuleppe puhul võib siis ühise tulemüüri keskjoon asuda piirijoonel.

Katusekate võib sel juhul olla ainult tulekindel ja tulemüür võib ulatuda ainult katusekatteni siis, kui kindlasti on kõrvaldatud tule edasikandmise võimalus emmale-kummale hoonele;

f) linnavalitsus võib lubada tulemüürita kõrvalhoone ehitamist vastu naabri tulemüüri tingimusel, et viimase hävinemisel või lammutamisel loasaaja püstitab viibimata uue tulemüüri. Sel juhul ei tohi uue hoone kandeosad tugineda olemasolevale tulemüürile ega olla sellega seotud või rikkuda selle tasakaalu.

Samuti peab juurdeehitatav kõrvalhoone olema sama pikk ja kõrge kui olemasolev tulemüür ja peab seda hästi katma ning väliselt ühtlast ilmet omama;

g) ehitise konstruktisioone ei või toetada tulemüürile ega siduda tulemüüriga nii, et need kokkuvarisemisel võiksid kiskuda kaasa tulemüüri või kanda üle tuld teisele küljele;

h) seni püsinud tulemüürita ehitised, mis asuvad naabri piirile lähemal kui 0,25 m, tuleb varustada ümberehituse puhul naabrikrundi poolt tulemüüri suundmääruses ettenähtud korra kohaselt.

Linnavalitsus võib lubada siin erandeid, kui ümberehitusega parandatakse üldist seisukorda nii, et tuleoht väheneb.

Erandid § 10 p. 3 viimase lõike kohaselt on linnavalitsuse loal võimalikud.

4. Laed:

a) puust taladega laed all- ja pealpool eluruume peavad olema mustalagedega ja soojustpidava vahetäitega.

Soojustpidav vahetäide peab olema ka tulekindlatel lagedel.

See nõue ei ole kehtiv suvemajade kohta.

Vahelagede soojust pidavaks täiteks, eriti puust talade puhul, ei tohi tarvitada orgaanilisi aineid sisaldavaid materjale ja sääraseid, mis on tuleohtlikud või tervishooldiselt kahjulikud, majavammi või mädanikku tekitavad, mispärast on keelatud näit.: laaste, sõnnikut, paberitükke või kaltse jne. tarvitada.

Mustalagesid võib täita alles peale katuse katmist vihmakindlalt püsiva kattega ja puhtaid põrandaid ei tohi lüüa enne, kui mustlae vahetäide on täielikult kuiv;

b) enam kui ühekordsete puumajade kiviosa pealne lagi peab vastama ehitusseaduse § 201 eeskirjadele (RT 28 — 1930 art. 165);

c) ühekordsete elamute keldriruumidel on nõutav tulekindel lagi ainult niiskust sisaldavaile või niiskust tekitavaile või tulepesaga ruumidele.

5. Katus:

a) keelatud on katta katuseid kergesti süttivate kattematerjalidega: nagu õlg, roog, pilbas ja laast.

Raudtee piirkonnas asuvate hoonete katuseid võib katta Raudteeseaduse §§ 135, 139 ja 141 RT 22 — 1931 art. 128 ja ehitusi püstitada käesoleva määruse ja Määrus ehitiste kohta raudtee äärsel maa-aladel RT 64 — 1933 art. 503 eeskirjade nõudeid täites;

b) järsu ja kõrge katuse puhul võib linnavalitsus nõuda ettevaatuseabinõusid lume-, jää- ja katuseosade allakukkumise ärahoidmiseks, samuti redelihaakide kinnitamist katusele korrashoiutööde ja tulekustutuse juhtudeks ja käigu ning seisulaudade ülesseadmist korstnapühkijate jaoks jne.;

c) kõnniteedele ulatuvalt katuselt tuleb jooksev vesi juhtida rennidesse ja torudesse nii, et vett kõnniteedele tilkuda või joosta ei saa. Külmal ajal tuleb säärastelt katuseräästastelt tekkinud jääpurikad hädaohu vältimiseks aegsasti kõrvaldada.

6. Trepid:

a) iga trepp peab olema kindlalt käidav;

b) tagasi pöörava jooksuga treppidel peab olema võrestik ja käsipuu välisserval ja ühejooksuga ühes suunas või pöördega treppidel käsipuu mõlemal küljel;

c) treppidel peab olema igas kohas vaba läbikäigu kõrgus vähemalt 2,0 m.

Elukorteritesse viivate treppide astmete pikkus ei või olla puutreppidel alla 0,90 m vangispuude vahel ja kivitreppidel alla 1,0 m mõõtes seina ja käsipuu vahel: laius alla 0,25 m ja kõrgus üle 0,18 m.

Keerdastmed ei tohi 0,15 m kaugusel kitsamast kohast mõõtes olla alla 0,10 m laiad;

d) mitme korteriga majades peab keldri trepp ja sellele juurdepääs asuma väljaspool korterit, kui seda keldrit kasutavad enam kui sama korter, mille all asub kelder. Igast kasutatava ruumi kaugemast osast ei tohi trepp olla kaugemal kui 30,0 m;

e) trepikoja laius ei või olla alla 2,20 m, kui tagasi pööratava kahejooksuga trepi pöördel on podest ilma keerdastmeteta. Keerdastmetega tagasi-pöörava trepi puhul peab trepikoja laius olema vähemalt 2,50 m.

Ühejooksuga treppidel või tagasipöördeta vahepodestidega treppide kodade seinte vahe peab olema vähemalt 1,20 m lai ja säärasel trepil võivad olla keerdastmed ainult seal, kus seinte vahe on üle 1,00 m kõrge.

Igas enam kui ühe korteriga elamus peab pääsema katusealusesse trepi-kojast või üldisest ruumist, aga mitte korteri kaudu.

Trepi podesti laius ei või olla vähem trepi astme sunduslikust pikkusest.

Läbikäigu laius trepi ja trepikoja seina vahel ei või olla alla 1,20 m;

f) enam kui kahe korraga kivimajades peavad olema tulekindlad trepid tulekindlas trepikojas.

Kuni kahekordseis kivi-elamuis on lubatud tulekindlas trepikojas puutrepid tingimusel, et treppide ja podestide alused krohvitakse korterite tarvitamisele võtmise ajaks;

g) puust elumajades igal ülemise korra korteril peab olema väljapääsu võimalus kahe trepi kaudu, mis on eraldatud teineteisest vähemalt ühe vahe-ruumiga. Juhul aga, kui puust elumaja teisel või mansardkorral asub üks suurem või kaks vähemat korterit, üldise põrandapinnaga kuni 70 ruut-meetrit (vastavalt § 6 p. 4 ettenähtud normide piirides), on lubatud ainult üks puutrepp (ehitusseaduse § 202 RT 28 — 1930 art. 165), kuid ilma keerdastmeteta.

Kui puust elamu teisel korral on korter või korterid üldise põrandapinnaga üle 70 ruutmeetri, siis on lubatud kahe puutrepi asemel ehitada üks tulekindlas trepikojas asuv tulekindel trepp.

Põrandapinnaks kahe eelmise lause mõttes loetakse korterites köetavate eluruumide ja köökide põrandapinnad kokkuarvatult.

Puust elamutes peavad olema ülemiste kordade iseseisvatesse korteritesse viivate trepikodade seinad vähemalt 0,15 m paksuste kapitaal-seintega (ühes vooderdusega);

h) lahtised välistrepid võivad viia ainult esimesele korrale;

i) sahvrite ja käsikambrite ehitamine treppide alla on lubatud ainult siis, kui sahvrite ja käsikambrite lagi ja seinad on seestpoolt krohvitud või vooderdatud tulekindla materjaliga;

j) üheperekonna elamuis (ka kaksikmajades, kui kumbki pool on ühe korteriga), mis ehitatakse ühele perekonnale elamiseks, on kordadevahelise trepi ehitamise viisi ja mõõtude valik vaba, kuid säärasesse majja võib juurde- ja ümberehitamise teel teha kaks või enam korterit ainult siis, kui kõik trepid muudetakse üldnõudeile vastavaiks.

Üheperekonna elamuks loetakse säärane maja, mis on määratud ühe perekonna elamiseks ka siis, kui seal on ruumid majahoidjale ja teenijaile.

7. Tuleasemed ja suitsulöörid:

a) ehitistes peavad tuleasemed olema mittepõlevast materjalist ja võivad olla ehitatud ainult säärastrasse ruumidesse, mis oma ehitusviisilt, omadustelt kui ka asukohalt ei ole tuleohtlikud;

b) suuremate keskkütete- ja soojavee-seadeldiste katlad tuleb rajada iseseisvale alusmüüri-le või tulekindlale alusele tulekindlate seinte ja laega ruumi, kusjuures säärane ruum peab olema otsekohe tuulutatav akna või eri-ava (ka lõõri) kaudu.

Puust põrandad tuleasemete all ja kütte avade ees peavad olema kindlustatud süttimise vastu;

c) raudahjud ja plekist suitsulöörid peavad olema eemal kaitsmata puuosadest vähemalt 0,50 m ja krohvitud või teisel teel tuldõkestavalt kaitsitud puuosadest vähemalt 0,25 m eemal, kusjuures akna ja uste hõõveldatud ning värvitud piirlaud arvatakse üheväärseks krohvitud pinnaga.

Pottahjudest ja telliskividest lõõrides peavad puuosad olema eemal vähemalt 0,12 m.

Plekk-kestaga ja kivist siseehitisega ahjude kohta on kehtivad eelmise lause nõuded;

d) kui suits juhitakse koldest korstnasse veetavate suitsulööride kaudu, peavad viimased olema põletatud savikividest ja asetatud nurkraudadele või katuseplekist kestadesse ning vastavalt eraldatud puuosadest, samuti on lubatavad savi vahetäitega kahekordsed pleklöörid.

Vanniahjud võivad olla ühekordsest plekist veetava suitsulööriga, kui viimane on süttivatest ehitusosadest nõuetekohaselt eemal või neist asjatundlikult eraldatud.

Suitsulöörid peavad olema varustatud puhastustega ning asetsema lahtistel kohtadel, mis võimaldavad alalist järelevalvet.

Veetavate ahjulööride pikkus ei ole piiratud, kui need on seatud üles asjakohaselt ja murdmisohutult, kuid neid võib viia ainult ühest ruumist teise aga mitte läbi teise ruumi kolmandasse.

Erand on lubatav ainult vanniahjude ja teistele säärasele küttekolletele, mida kasustatakse pikemate vaheaegade järele, kusjuures nende lõõre lubatakse viia läbi kõrvalruumide ja esikute.

Samuti ei tohi lõõr olla veetav ühest korterist teise või asuda pööningul.

8. Korstnad:

a) korstnad peavad tugenema oma jalal või asuma kiviseintes. Lahuseisvaid korstnaid võib ühendada (kokku viia) ainult siis, kui nende tasakaal on kindlustatud ja sellejuures nende lõõride kallak ei ole alla 60° (kraadi).

Korstna toetamine tuldõvõtvale konstruktsioonile on keelatud. Korstnad peavad olema krohvitud vähemalt katuseni.

Korstnad tuleb laduda üles tihedalt täidetud vuukidega ja korstna seinte ja lõõride vahede paksus ei või olla alla 0,5 telliskivi. Puulagedest või katuse puuosadest möödamineku kohtadel peavad korstna lõõri siseküljed olema puuosadest eemal vähemalt 0,20 m ja 0,5 kivi paksuste korstna seinte puhul vastavate laiendustega tehtud või asjatundlikult isoleeritud nagu: katusekivid korrapärases seotises savisegul, asbestpapp kahekordselt ühes savivahetäitega jne.

Sama nõue on maksev ka korstna ja tuldõvõtivate ehitusosade eraldamise kohta.

Korstnalöörid peavad olema ühesuguse sisemõõduga kogu ulatuses. Veetavate korstnalööride murdekohtadesse tuleb panna ümarraud korstna-seinte kaitseks puhastamise puhul. Korstna ehitamine ahju peale on täiesti keelatud;

b) korstnad tuleb ehitada ja asetada nii, et neid kõigis osades saab eeskirjade kohaselt korralikult puhastada;

c) harilikku korstnasse, lõõri suurusega:

1) 0,5 × 0,5 kivi võib juhtida kuni kahe hariliku toa ahju suitsu,

2) 0,5 × 0,75 kivi võib juhtida kuni kolme hariliku toa ahju suitsu,

3) $0,5 \times 1,0$ kivi võib juhtida kuni nelja hariliku ahju suitsu, kusjuures suitsulõõride juhtimine korstnalõõri on lubatav ainult isesugustel kõrgustel ja vahelduvatest külgedest (tõmbetakistuste vältimiseks).

Üks pliidiküte loetakse võrdseks kahele ahjule ja üldiselt peab igal pliidikütel olema omaette iseseisev lõõr.

9. Vesivarustus ja kanalisatsioon:

a) igal krundil, millele ehitatakse eluruumid, peab olema tervishoiuliste nõuetele vastav joogivesi ja esialgseks tulekustutamiseks küllaldasel määral vett kohalikele üldnõudeile vastavalt;

b) üldise või rajooni vesivarustusvõrguga ühinemise puhul peab krunt olema üldvõrgust eraldatav igal ajal kättesaadava peakraani abil;

c) roiskvee puhastamise ja kõrvaldamise seadeldised peavad vastama selleks kehtima pandud Sundmäärus vee-, maapinna ja õhu puhtusehoiu kohta Nõmmel (RT 2 — 1936 art. 15) eeskirjadele. Puhta ja roiskvee kaevude ja kanalite ehitamise ja puhastamise juures tuleb võtta tarvitusele kõik ettevaatuseabinõud maapinna kokkuvarisemise ärahoidmiseks.

Roiskvee puhastamiseseadeldistes peavad kontroll-, sadestuse-, käärimise- ja puhastuskaevud olema ehitatud veekindlalt ja neid tuleb valitud tüübile vastavatel tähtaegadel puhastada;

d) rajoonides, kus linna kanalisatsioon on valmis ehitatud, on linnavalitsusel õigus teha veeklosettide, majapidamise ja vannivee juhtimise sinna sunduslikuks.

10. Käimlad (väljakäigukohad):

a) igal iseseisval korteril peab olema omaette käimla. Säärane käimla peab üldiselt asuma korteri sees välisseina juures ja olema välisvalgusega.

IV, V, VI ja VII ehitusrajoones väiksemate samal korral asuvate korterite jaoks, mille põrandapind ei ole üle 70 ruutmeetri, võib olla üks ühine käimla kahe korteri peale väljaspool korterit, kuid sama hoone sees, samal korral ja kättesaadaval korteri esikust.

Sunduslike kude käimlate asendid tuleb valida nii, et nendesse pääseb ilma tarviduseta läbistada eluruume või kööke ja need käimlad ei tohi olla otseühenduses eluruumidega, köögiga või sahvriga.

Üle eeltähendatud normi võib ehitada käimlaid, kuid ligipääsuga ees- või vaheruumidest või magamisruumist. Käimla võib olla vanniruumis;

b) veega varustatud käimlad (W.C.) võivad olla ka välisseinast eemal, kuid need peavad olema varustatud kunstliku (elektri) valgusega ja hea ventilatsiooniga;

c) käimla ruumi põrandapind ei või olla alla 0,90 ruutmeetri, kusjuures vähem mõõt ei tohi olla alla 0,85 m;

d) kõrvalhoonete külge ehitatavad käimlad peavad olema kindla ehitusviisiga ja need ei või asuda naabri piirile lähemal kui 0,4 m. Eraldi seisvad käimlad on keelatud.

Keldrikorrale võib ehitada ainult veeklosette (W.C.);

e) õhkkäimlate mustuskaevud tuleb ehitada Sundmääruse vee-, maapinna ja õhu puhtusehoiu kohta Nõmmel (RT 2 — 1936 art. 15) eeskirjade kohaselt.

Eluruumideta kõrvalhoonete käimlates peab olema õhukindel mustuskasti ventilatsioon toru kaudu, mis on viidud üle katuse vabasse õhku.

Mustuskastil peab olema mittemädanev lagi ja kahekordne tihedalt suletav luuk, mis asub väljaspool hoone alusmüüri.

Käimlate mustustorud peavad olema küllaldase läbimõõduga ja õhuning veekindlad.

Õhukäimlate mustustorud tuleb seada üles võimalikult püstloodis. Keelatud on mustustorude asetamine nurga all alla 75° ja nii, et see võib üksikutes osades või täielikult läbi külmata ja ummistusi tekitada;

f) käimlate ehitamine treppide alla on keelatud, arvatud välja üheperekonna elamud, kusjuures viimasel juhul trepi alla ehitatud käimlaruumis seinad ja lagi peavad olema krohvitud.

Käimlate mustus- ja roiskveetorude läbiviimine trepikodade kaudu on keelatud;

g) olevad käimlad, mis ei vasta käesoleva määruse eeskirjadele, tuleb lammutada või vastavaks ümber ehitada kapitaalremondi, ümber- või juurdeehituse puhul.

Olevad eraldiseisvad kerge ehitusega käimlad tuleb lammutada kolme aasta jooksul, peale käesoleva määruse kehtima hakkamist.

§ 13. Hoonete väline ilme.

Nömmel püstitatavad ehitised, samuti juurde- ja pealeehitised või ümberehitatavad ehitised peavad kujult ja välimuselt vastama arhitektuurilisele väärilikkusele ja ümbruse ilmele (ehitusseaduse § 3, RT 104 — 1931 art. 739) ja ei tohi halvastada või halvemaks teha olemasolevat seisukorda.

Sel alusel on linnavalitsusel õigus nõuda ehitusprojektides ehitiste asendite muutmist, kui asendid võiksid halvastada tänava üldilmet ja halvasti mõjustada naaberhooneid.

Samuti võib linnavalitsus nõuda ehitiste üldkuju ja fassaadide muutmist, kui need esitatud kujul võiksid arhitektuuriliselt mõjuda halvastavalt ümbrusele või tänavpildile.

Ehitiste väline ilme peab ehitusviisilt, vormilt, materjalidelt ja värvilt olema valitud nii, et see aitab tõsta ja parandada üldist tänavpildi muljet.

Tänavailt, avalikelt platsidelt ja muudelt avalikkudelt kohtadelt, eriti raudteelt nähtavad fassaadid tuleb hoida püsivalt heas korras.

§ 14. Reklaamid.

1. Reklaamsildid, vaatekastid, ärisildid, pealkirjad ja valgustusreklaam ei tohi kujuga, värviga ja asetusega rikkuda tänava, avaliku platsi või hoone ilmet, eriti ei tohi need katta või lõigata hoone arhitektuurosid.

Hoone fassaadist väljaulatuvad sildid ja muud reklaamseadeldised peavad olema kõnniteest kõrgemal vähemalt 3,0 m.

Linnavalitsusel on õigus nõuda hoone fassaadi ja hoone või tänava perspektiivjoonise esitamist, millel on kujutatud üles seada kavatsetud reklaamsilt, vaatekast, ärisilt, pealkiri või valgusreklaam ühes mõõtude äratähendamisega.

2. Enne käesoleva määruse kehtima hakkamist ülesseatud reklaamsildid, vaatekastid, ärisildid, pealkirjad ja valgusreklaamid, kui need tunnistatakse linna ehituskomisjoni vastava otsusega käesoleva määruse eeskirjadele või ilu nõuetele mittevastavaks, kõrvaldatakse või asendatakse uutega linnavalitsuse nõudel ja tema poolt määratud tähtajaks.

Nendele eeskirjadele peavad vastama ka need reklaamid, mida värvitakse või kujundatakse seintele või muudele pindadele.

§ 15. Tarad ja eesaiad.

1. Kõikidel erakruntidel peab olema vastu tänavaid ja avalikke platse piirijoonel tarad, mis kujutavad naaberkruntide taradega ühe katkestamatu joone.

Need tarad ei või olla üldiselt kõrgemad kui 1,50 m. Erandeid võib linnavalitsus lubada erijuhtudel krundi kasutamiseviisist või hoonete arhitektuurist tingitult, silmas pidades, et selle all tänava või platsi ilme ei kannata.

Tööstusrajoonis on lubatud kuni 2,0 m kõrged tarad, vastavalt tööstuse iseloomule ja nõuetele.

Tarad vastu tänavaid ja avalikke platse tuleb ehitada siledast materjalist. Puuosade tänava või platsipoolne külg peab olema hõõveldatud või mõnel teisel teel puhastatud lahtistest osadest ning pindudest.

Tarad või nende osad alla 0,75 m kõrguse võivad olla tihedad.

Kuni 1,50 m kõrguseid tihedaid tarasid võib ehitada linnavalitsuse loal, kui see tarvilik ümbruse ilme tõstmiseks või tingitud mõnest muust olulisest vajadusest.

2. Keelatud on okastraadist või okastraadiga ülelöödud või muust säärasest materjalist tarad, mis võivad kuidagi olla hädaohtlikud liiklemisele või rikkuda möödakäijate riideid või esemeid.

3. Naaberkruntide vahelised tarad (välja arvatud tööstusrajoon) peavad vähemalt 20,0 m kauguseni tänava või platsi joonest olema püstitatud nii, et need tänava üldmuljet ei riku.

Kaugemal kui 20,0 m tänava või platsi joonest oleneb tara kõrgus ja korrashoid naabrite omavahelisest kokkuleppest.

Kui kokkuleppele ei jõuta, siis võib kumbki naaber ehitada oma tara osa mitte madalama, kui 1,50 m ja mitte kõrgema kui 1,70 m. Kui aga üks naabrist nõuab, peab vahetara olema tihe. Linnavalitsusel on õigus nõuda tarade kordaseadmist ja korrashoidmist.

4. Linnavalitsus võib seada üles üksikasjalisi nõudeid tarade kohta üksikute tänavate või kvartaalide viisi.

Kui krundi tänava—või avaliku platsi äärse tara värv või inetu välimus halvastab tänava või platsi üldilmet, siis on linnavalitsusel õigus nõuda nende korratuste kõrvaldamist linnavalitsuse poolt määratavaks tähtjaks.

5. Määrustele mittevastavad tarad tuleb kõrvaldada või teha ümber kapitaalremondi või ümberehitamise puhul.

Määrusele mittevastava tara kapitaalremont on keelatud.

6. Eesaedu — maa-ala elamust tänava või avaliku platsi jooneni — ei või kasutada eraldi seisvate ja pealmaa asuvate ehitiste püstitamiseks linnavalitsuse loata.

§ 16. Üldeeskirjad elukorterite kohta.

1. Elukorter peab olema põiki läbituulutatav ja sisaldama vähemalt ühe eluruumi hoone päikesepoolsel küljel, mis ei või olla varjatud teiste ehitistega või ehitisosadega.

Põiktuulutus korraliku õhuvahetusega trepikoja kaudu arvatakse rahuldavaks.

2. Eluruumid ja köögid peavad olema otsese välisvalgusega. Akna valguspind olgu neis ruumes vähemalt 10% põranda pinnast, mõõtes akent lengist lengini ja põrandat seinast seinani.

3. Eluruumide kõrgus peab olema täiskorral vähemalt 2,75 m ja katuse- ning mansardkordadel vähemalt 2,60 m.

4. Iga eluruumi põrand peab asuma vähemalt 0,60 m pealpool kõrgemat põhjavee seisu ja 0,50 m üle kõnnitee või maapinna (ehitusseaduse § 197 — RT 28 — 1930 art. 165).

5. Keldrikorra kasustamine eluruumideks on keelatud. Keldrikorraks arvatakse ehituskord, mille põrand asub allpool välis maapinda.

Kallakmaa puhul on eluruumide ehitamine lubatud osaliselt allapoole välist maapinda, kuid selle juures peab vähemalt 75 % korteri üldpõrandapinnast olema pealpool välist maapinda ja keldriosa seinad tuleb otstarbekohaselt ning hästi isoleerida välise ning alt ülestõusva niiskuse vastu.

6. Korteri eluruumid tuleb projekteerida nii, et nendesse pääseb väljast korterisse ilma kõõgi läbistamise tarviduseta.

Sissekäik kõõgi kaudu võib olla ainult teiseks ligipääsuks.

§ 17. Eeskirjad tänaväärsete uste ja akende kohta.

1. Tänav- või ehitusjoonel asuvate ehitiste ukseid ja aknaid kuni 2,25 m kõrguseni kõnniteest ei tohi olla avatavad tänavale või avalikule platsile.

Avalikkude hoonete välisuksed peavad olema avatavad väljapoole nii, et need kõnniteedel või platsidel liiklemist takistada ei saa.

2. Rõdud, vihmakaitsed ja kaitsekatused peavad olema kõnniteest vähemalt 2,75 m kõrgel, kusjuures nende laius ei või ületada kõnnitee laiust, kui ehitis asub kõnnitee ääres.

Ehitusprojektil näidatakse ukse ja akna mõõdud põhiplaanis lengist lengini, valge avana — projekti mõõtkavas.

Kõnniteele ulatuvate äri vaateakende päikesekaitse eesriided (markiisid) ja teised ehitise fassaadist väljaulatuvad seadeldised peavad olema kõrgemad kõnniteest vähemalt 2,15 m.

§ 18. Vabriku- ja tööstushooned.

Tööstusettevõtteid liigitatakse suur-, kesk- ja väiketööstusteks seaduses määratud tunnuste alusel.

Tööstusettevõtete ehitise ja ümberehitiste luba antakse välja linnavalituse poolt peale tööstuse sisseseadmise loa saamist. Majandusministeeriumi Kaubanduse-Tööstuse osakonnalt ehitusseaduse § 164 ja järgm. põhjal ning Tööstusseaduse (RT 30 — 1936 art. 195) eeskirjade kohaselt.

Ainult VII ehitusrajoonis (tööstusrajoonis) on lubatud asutada ettevõtteid, mis võivad rikkuda õhku suitsu ja tahmaga ja tervisele kahjulikkude või halvalõhnaliste olluste levitamisega või ümbruskonda tülitada kärage, eriti:

Asfaldi ja pigikeetmise ettevõtteid; klaasivabrikuid, lubja-, telliskivi- ja kipsipõletamise ahje; igasuguseid keemiavabrikuid; linaõlikeetmise ja tärklise valmistamise ettevõtteid; vahariide, katusepapi ja katusevildi tehaseid, kalarasva- ja seebikeedu ettevõtteid, luupõletamise, -kuivamise, -keetmise ja -pleegitamise ettevõtteid; tapamaju; rasvasulatamise ettevõtteid; loomakarva ümbertöötavaid tööstusi; soolte ümbertöötamise, nahkade kuivatamise, soolamise ja parkimise ettevõtteid; naelavabrikuid, vabrikud, kus valmistatakse paberit puust või kiuaineist (tselluloosivabrikud, kunstvillavabrikud); tselluloidi ja teiste sääraste ainete valmistamise ja ümbertöötamise ettevõtteid; süüte- ja lõhkeainete vabrikuid ja muud.

Ka kaubanduslikud ettevõtted, mis tülitavad ümbrust suitsuga, tahmaga, tervisele kahjulikkude ollustega, halva lõhnaga või müraga, on lubatavad ainult VII ehitusrajoonis.

Olevaid tööstusettevõtteid, mis asuvad nende liigile ja iseloomule mittevastavates rajoonides, ei tohi suurendada tööstuse laiendamiseks uute ehitiste, juurde- või ümberehitiste ehitamise läbi või maa-alade piiride laiendamise teel.

Eelpool nimetatata ja ümbrust mittetülitavaid tööstusettevõtteid võib linnavalitsus lubada avada ka teistesse ehitusrajoonidesse, võttes arvesse tööstuse iseloomu, selle arenemise võimalusi ja edaspidiseid väljavaateid käesoleva määrusega vastollu minekuks.

Tööstusettevõtteis peab olema tulekaitse määruks ettenähtud määral abinõusid ning vahendeid tuleohu kõrvaldamiseks.

Roiskvete puhastamise ja kõrvaldamise kohta võib linnavalitsus tööstusrajoonis tööstusettevõtete jaoks seada üles erinõudeid, vastavalt tööstuse iseloomule ja eeldatavale hädaohule.

§ 19. Loomatallid ja kõrvalhooned.

1. Talle, looma- ja sealautu, välja arvatud kõrvalehitised, mida kasutatakse pisiloomade ja lindude kasvatamiseks oma majapidamise otstarbel, ei või asutada I ja II ehitusrajooni, samuti III rajooni Vabaduse puistee äärsesse kvartaalidesse, kuna varem kinnitatud plaanide järele ehitatu tuleb likvideerida, kapitaalremondi vajaduse tekkimise puhul.

III, IV, V ja VI ehitusrajoonides on lubatud asutada lautu (erand III rajooni jaoks esimeses lõikes) ja talle tingimusel, et need ei asuks elamutes ja oleksid piiridest normaalkauguses.

2. Pesukööke ja igasuguseid muid kõrvalhooneid võib asutada igasse rajooni, kuivõrd need ei asu tänava-, platsi või naaberkrundi piiril või ei mõjusta halvastavalt ümbruskonna üldilmet (v. § 10 p. 3).

3. Tallide ja lautade aknad ja ukсед peavad olema igas suunas vähemalt 5,0 m kaugusel eluruumest või alaliselt kasutatavaist tööstusruumest. Tallid ja laudad peavad olema ehitatud nii, et nad haisu levitamisega ega teisel teel ei riku oma või naaberkrundidel elamistingimusi.

Virtsakaevud ei või asuda naabri piirile lähemal kui 4,0 m ja tänavajoonete lähemal kui 6,0 m.

Solgi, prügi, sõnniku ja käimla mustusaukude ehitamise ja korra kohta kehtivad peale käesoleva määruse veel Sundmäärus vee-, maapinna ja õhu puhtusehoiu kohta Nõmmel (RT 2 — 1936 art. 15) eeskirjad.

§ 20. Kaitse- ja ettevaatuseabinõud ehitustöödel.

1. Ehituste teostaja või vastutav töödejuhataja peab võtma tarvitusele ja korraldama kõik ettevaatuse abinõud õnnetuste vältimiseks.

Samuti on nad kohustatud ära hoidma oma töödega tekkivaid liiklemisummistusi või takistusi ehituskohal või selle läheduses.

Ettekirjutused betoon- või raudbetoon osade ehitamisel ja kõrvaldamisel peavad leidma täpselt täitmist.

Tellingud tuleb ehitada tugevalt ja kindlalt, vastavalt nende otstarbele ja ülesandele.

2. Tänav või avaliku platsi ääres uute ehitiste püstitamisel või vanade ehitiste ümber- või juurdeehitamisel või lammutamisel või tellingute ülesseadmisel muudeks otstarveteks — peab olema ehituskoht tänav või avaliku platsi poolt ümbritsetud tiheda, vähemalt 1,85 m kõrge taraga ja kõnnitee asemele tuleb teha vähemalt 0,70 m laiune ajutine laudtee.

Linnavalitsusel on õigus nõuda suurema liiklemisega kohtade ääres eelmises lõikes tähendatud juhtudel tiheda tara ehitamist nõnda, et nende alt pääsevad hädaohuta läbi jalakäijad, samuti ka tarbekorral sõidukid.

Neid piiramisi võib teha ainult linnavalitsuse poolt lubatud ajal ja kohal ja need ei tohi tavaliselt ulatuda üle ühe kolmandiku tänava laiuse ning tulevad asetada nõnda, et vaba läbipääs on takistamatu.

Sellaset püstitatud tarad võivad ümbritseda ehituskohta kuni kuue kuu jooksul, arvates linnavalitsuse poolt loa andmise päevast.

Suuremate ehitiste püstitamisel või erijuhtudel võib linnavalitsus seda kuuekuulist tähtaega pikendada kuni 24 kuuni, arvates algloa saamise päevast.

Taraga piiratud tänava ja jalgteel alusel maa-alal on keelatud kustutada lujpa või tekitada tolmu nõnda, et see tülitab ümbruskonda või möödaminemajaid.

§ 21. Lammutustööd.

1. Hiljemalt üks nädal enne ehitise lammutamisele asumist tuleb esitada linnavalitsusele avaldus lammutamisloa saamiseks.

Avaldus peab sisaldama:

a) lammutatava ehitise asukoha, otstarbe nimetuse — milleks ehitise kasutati — ja põhjenduse, mispärast hoonet soovitakse lammutada;

b) andmeid, kas ehitises on raudsõrestikosasid või raudarmatuuri kivi või betoonosasid;

c) avalduse esitaja nimi ja aadress.

2. Lammutustööde juures tuleb võtta tarvitusele kõik võimalikud abinõud õnnetuste vältimiseks.

§ 2. Eeskirjad varem ehitatud ehitiste kohta.

Need ehitised, mis on enne käesoleva määruse kehtima hakkamist püstitatud linnavalitsuse poolt kinnitatud plaanide järele või enne esimese Nõmme ehitussundmääruse maksmapanemist — ei allu käesoleva määruse neile eeskirjadele, mis lähevad lahku nende ehitiste ehitusaegsetest või plaanide kinnitusaegsetest nõudmistest seni, kuni neid hooned ei võeta juurde- või ümberehitamisele või kui kavatsetava juurde- või ümberehituse läbi parandatakse olemasolevat seisukorda.

Selle alla ei kuulu ptk. 12 p. 10 g ettenähtud erand eraldiseisvate käimlate kohta.

§ 23. Karistused ja sundmääruse kehtivusse astumine.

Selle sundmääruse rikkujad võetakse seaduslikule vastutusele. Käesolev ehitussundmäärus astub kehtivusse 2 nädalat peale avaldamist Riigi Teatajas; sellest peale kaotab kehtivuse Nõmme linna ehitussundmäärus, mis avaldatud RT 71 — 1929 ja RT 61 — 1932 ja maa-alade tükeldamise sundmäärus, mis avaldatud RT 98 — 1934.

Linnapea L. Ojaveski.

Sekretär A. Malkus.

Vorm I.

Ehitusleht

Lisad.

..... tänava nr., krundi nr. majaomaniku.....
..... ehitise kohta.

Nõmme linnavalitsuse poolt on projekt kinnitatud „
19... a. nr.... all.

Ehituse nimetus

Vastutava töödejuhataja kohustuskiiri on esitatud „ 19... a.

Ehitustööde algusest on teatatud linnavalitsuse ehitusosakonnale „
19... a.

Ehitusleht on registreeritud linnavalitsuse ehitusosakonna ehitiste registris
 „ “ 19... a. nr.... all.

.....
 (ehitusosakonna asjaajaja allkiri)
 Ehitusleht on esitatud politseile „ “ 19... a.

.....
 (politseikomissari allkiri)
 Käesolev ehitusleht on ehitussundmääruse nõudeile vastavalt registreeritud „ “ 19... a.

.....
 (majaomaniku allkiri) (vastutava töödejuhataja allkiri)
 Märkus: Majaomanikule väljaantud kinnitatud projekti teisend ühes ehituslehega peab hoitama alal kogu ehitusajal ehituspaigal.

Ilma selle ehituslehe linnavalitsuse ehitusosakonnale esitamata alusmüüride valmisaamise, ehitise katuse alla viimise (tooreschituse lõpetamise) ja valmisaamise teadaannete sisseandmisel, teadaanded ei ole maksvad.

Alusmüüride valmisaamisest töödejuhataja (majaomaniku) poolt teatatud linnavalitsuse ehitusosakonnale „ “ 19... a.

.....
 (ehitusosakonna asjaajaja allkiri)
 Tooreschituse lõpetamisest töödejuhataja (majaomaniku) poolt teatatud linnavalitsuse ehitusosakonnale „ “ 19... a.

.....
 (ehitusosakonna asjaajaja allkiri)
 Ehituse valmisaamisest töödejuhataja (majaomaniku) poolt teatatud linnavalitsuse ehitusosakonnale „ “ 19... a.

.....
 (ehitusosakonna asjaajaja allkiri)
 Käesoleva ehituslehe vastu on majaomanikule antud välja ehituse kasutamise luba „ “ 19... a. Nr.... a.

.....
 (ehitusosakonna asjaajaja allkiri)

Aasta ja kuupäev	Vastutava töödejuhataja sunduslikud märkused ehituse kestvuse jooksul
------------------	---

Vastutava tööde juhatamise enda peale võtmisest ja töödejuhatamise loobumisest; kaevikute tegelikust sügavusest, maapõhja liikidest; alusmüürideks, seinteks, lagedeks, põrandateks jne. tarvitatud materjalidest, nende tähtsamatest mõõtudest ja tarbekorral konstruktsiooni kirjeldustest jne. kinnitatud projekti konstruktsioonide muudatustest ja muudatuste põhjustest; õnnetusjuhtudest ehituse juures; ehitise tegelikust valmisaamise ajast jne.

Märkused:

Aasta ja
kuupäevLinnavalitsuse ehituse järelevalve ametniku märkused ehitustööde
kontrollimise puhul

Vorm II.

Tunnistus.

Käesolevaga tõendan mina,
(kutse)

(nimi ja perekonnanimi)

(aadress)

et olen võtnud endale vastutava töödejuhatamise Nõmme linnavalitsuse poolt
 „ „ 19... a. Nr.... all tänaval Nr....
 (kinnistu Nr....) kinnitatud projekti teostamisel, vastavalt Nõmme linna ehi-
 tussundmääruse § 4 eeskirjadele.

See tunnistus on antud
(ehitustöödeks)

(ehitusloa saaja nimi ja perekonnanimi)

esitamiseks Nõmme linnavalitsuse ehitusosakonnale.

Nõmmel, „ „ 19... a.

(allkiri)

Petseri maavolikogu ülesannetes Petseri ajutiselt maavalit-
 suselt 19. aprillil 1937 vastu võetud ja Põllutööministrilt 4. mail
 1937 kinnitatud

387. Pankjavitsa, Laura, Irboska, Irboska jaama ja Värska liha- järelevaatuse asutiste maksumäärad 1937/1938 m. a. peale.

Antud Tapamajade ja lihajärelevaatuse seaduse § 29 põhjal.

1.	Veiseliha	veerandilt üle 80 kg	Kr.	—60
2.	„	„ 40 „	„	—35
3.	„	„ alla 40 „	„	—25
4.	Sigadelt	üle 200 kg	„	2.50
5.	„	„ 160 „ kuni 200 kg	„	2.—
6.	„	„ 130 „ „ 160 „	„	1.75
7.	„	„ 100 „ „ 130 „	„	1.25
8.	„	„ 65 „ „ 100 „	„	—90
9.	„	„ 30 „ „ 65 „	„	—45
10.	„	kuni 30 „	„	—25
11.	Vasikatelt		„	—25
12.	Lammastelt, kitsedelt		„	—15

13. Seasingilt Kr. —10
 14. Lambasingilt „ —10

Käesolevad maksumäärad astuvad jõusse 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Petseri ajutise maavalitsuse abiesimees M. Bogovski.

Abisekretär V. Järg.

Viru ajutiselt maavalitsuselt 10. aprillil 1937 vastu võetud ja Siseministrilt 12. mail 1937 kinnitatud

388. Sundmäärus tarbevee kaevude kohta Virumaal.

Alus: Kohaliku omavalitsuse ajutise korralduse määruse elluviimise reeglite (VSKK 173 — 1917 art. 953) § 7, Kubermangu ja maakonna semstvo asutuste seaduse (VSKK 157 — 1917 art. 870) § 108 p. 2, Rahva tervishoiu korraldamise seaduse (RT 2 — 1928 art. 8) § 15 ja § 13 p. 16, Vee, maapinna ja õhu puhtusehoiu seaduse (RT 68 — 1935 art. 598) § 4 ja Maakondade ajutise valitsemise seaduse (RT 5 — 1934 art. 40) §§ 5 ja 6.

§ 1. Käesolev sundmäärus on kehtiv Virumaal väljaspool linnade administratiiv-piire asuvate tarbevee kaevude kohta.

Tarbevee all mõistetakse käesolevas sundmääruses joogiks ja toidu valmistamiseks, niihästi inimestele kui ka loomadele, tarvitavat vett.

§ 2. Kaevud peavad olema ehitatud sarnasesse kohta, kus kaevuvesi ei rüvetuks tallist, laudast, väljakäigukohast, sõnnikuhoidlast või teistest sarnastest paikadest nõrguvalt.

§ 3. Lahtised kaevud peavad asuma § 2 loetletud rüvetuskohtadest vähemalt 10 meetri kaugusel. See nõue ei käi nende kaevude kohta, millised on ehitatud enne käesoleva sundmääruse jõusseastumist.

§ 4. Kaevud peavad olema puhtad ja nende rakked niivõrd korralikult asetatud, et pinnavesi ei saaks valguda kaevu. Lahtise kaevu rakked peavad olema vähemalt 75 sentimeetrit kõrgemal maapinnast. Avalikest teedest vähem kui 25 meetri kaugusel asuvad kaevud peavad olema pealt kaetavad.

§ 5. Kaevude ümbrus peab olema sile, puhas ja vähemalt 1,5 meetri kauguseni väljapoole kallakus sillutatud kruusa või kividega.

§ 6. Kaevu vesi peab vastama tervishoiu nõuetele. Osutub kohaliku jaoskonnaarsti või politsei korraldusel ettevõetud veeanalüüsi puhul, et kaevu-vesi on joogiks kõlbmatu ja kui vee kõlbmatuse põhjused ei ole kõrvaldatavad, siis tuleb lõpetada kaevu vee tarvitamine ja kaev tuleb sulgeda jäädavalt.

§ 7. Mitmele majapidamisele või üldiseks tarvitamiseks määratud lahtistel kaevudel peab olema alaline pang või mõni muu veevõtmise vahend, mida tarvitatakse ainult selleks otstarbeks.

§ 8. Eelmistes paragrahvides (2—7) loetletud nõuete täitmine on isiku või asutuse kohuseks, kes on selle maa-ala valdajaks, kus kaev asub.

§ 9. Käesolev sundmäärus astub jõusse 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Esimees K. Pajos.

Sekretär R. Känd.